

РЕШЕНИЕ № 293

Търговище, 19.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Административният съд - Търговище - I състав, в съдебно заседание на дванадесети февруари две хиляди двадесет и пета година в състав:

СЪДИЯ: КРАСИМИРА
ТОДОРОВА

При секретар СТОЯНКА ИВАНОВА като разгледа докладваното от съдия КРАСИМИРА ТОДОРОВА административно дело № 20247250700683 / 2024 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК и чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация.

Образувано е по жалба на М. З. С. от гр.Омуртаг, чрез адвокат С. А., срещу отказ, обективиран в писмо на Министерството на регионалното развитие и благоустройството с изх. № 94-00-125/1/03.12.2024г., с което е отказан достъп до информация по реда на ЗДОИ.

В жалбата се твърди, че издаденото решение е незаконосъобразно, издадено е в противоречие с материалноправните и процесуални правила. Твърди, че отказът на ответната страна не е мотивиран. Информацията, която е поискана със заявлението, представлява обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Тази информация е свързана с обществения живот в Република България и ако бъде предоставена би могла да формира мнение за дейността на министъра по осъществяването на държавните политики за регионално развитие и по устройство на територията. Конкретно жалбоподателката би могла да си състави мнение относно дейността на министъра за решаване най-важния проблем за жителите на община Омуртаг - водоснабдяването и продължаващия воден режим в града, вече повече от 50 години.

Исканата информация е създадена и се съхранява в МРРБ, тъй като е предмет на изпълнената и завършена обществена поръчка с уникален №: 00028-2020-0010 с предмет: „Регионални прединвестиционни проучвания (РПИП) за обособените територии, обслужвани от новоконсолидирани ВиК оператори в шест обособени позиции: ... - Обособена позиция 5: РПИП за „Водоснабдяване и канализация" ООД, Търговище;..." (<https://app.eop.bg/today/64191>). Според

самата техническа спецификация (стр. 3) на обществената поръчка целите ѝ включват подготовка на качествен анализ на текущото състояние на ВиК системите и съоръженията, и бъдещите нужди. За тяхното ефективно и устойчиво функциониране, и развитие във връзка с постигането на съответствие с европейското и екологично законодателство. Необходимите мерки трябва да постигат устойчивост и ефективност на функционирането на ВиК системите и съоръженията (пак там).

Завършеният доклад с РПИП за ВиК Търговище трябва да анализира сегашното и бъдещо потребление и да разглежда всички нужни мерки за подобряване и модернизиране на водоснабдяването на общините Омуртаг и Антоново - довеждащи водопроводи, водоизточници, вътрешна водопроводна мрежа, пречиствателни станции за питейни води, пречиствателни станции за отпадни води и т.н.

Този доклад и РПИП за Търговище са завършени и като документи няма как да претърпят промяна в бъдеще. Докладът и РПИП играят роля еквивалентна на регионален генерален план за развитие на водоснабдителните и канализационните системи и съоръжения за област Търговище по смисъла на чл. 17, ал. 1, т. 2 от Наредба № РД-02-20-2 от 03.07.2024 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на водоснабдителни системи (Обн. - ДВ, бр. 61 от 19.07.2024 г., в сила от 21.11.2024 г.). Исканата информация представлява отделен документ със самостоятелно значение, който не е част от някакво друго текущо административно производство. Създаването и приемането на доклада и РПИП като резултат от възложена обществена поръчка е крайният акт, с който обществената поръчка е приключила. Той представя фактически констатации и препоръки към определен момент.

Освен че исканата информация е изцяло с отделно и независимо правно значение, ответната страна не е съобразила при произнасянето си и разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, според която достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес. В оспореното произнасяне няма аргументи относно наличието или липсата на надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т.5 и т. 6 от ДР на ЗДОИ, касаещ приложението на чл. 13, ал. 4 ЗДОИ, при съществуването на който се предоставя исканата обществена информация. Преценката дали е или не надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 13, ал. 4 ЗДОИ и без излагането на фактически и правни основания за този релевантен юридически факт, органът не е изпълнил задължението си по чл. 38 ЗДОИ.

В частта, с която се анализира състоянието и се предвиждат мерки относно отвеждането и пречистването на отпадъчни води исканата информация представлява мерки включително административните мерки, планове и програми, които оказват или са в състояние да оказват въздействие върху един

компонентите на околната среда – водите – по смисъла на чл. 19, т. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). ЗООС се явява специален закон спрямо общия ЗДОИ. Основанията за ограничение на достъпа до информация за околната среда са изборени изчерпателно в чл. 20 от ЗООС, а той не предвижда ограничаване на достъпа до подготвителни документи. Като е приложил ограничението от чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ към информация за околната среда задълженият субект е нарушил материалния закон. Моли да отмяна на отказа. Не претендира разноски. В съдебно заседание поддържа жалбата.

Ответникът взема писмено становище.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и доводите на страните, като взе предвид разпределението на доказателствената тежест при оспорване на отказ и приложимите правни разпоредби, достигна до следните фактически установявания и правни изводи:

Жалбата е допустима. Предявена е от процесуално легитимирано лице - подателя на заявлението с искане за предоставяне на достъп до обществена информация по реда на ЗДОИ, при наличие на правен интерес за оспорването на акта - отказ, който е подлежащия на съдебен контрол за законосъобразност индивидуален административен акт. Оспорването е направено в срок, пред родово и местно компетентният да се произнесе съд.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Административното производство започнало на 18 ноември 2024 г. по реда на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), с което е поискано от министъра на регионалното развитие и благоустройството да й бъде предоставена обществена информация относно Регионално прединвестиционно проучване (РПИП) на МРРБ за обособената територия, обслужвана от ВиК - Търговище ООД, в частта, която засяга населените места в общините Омуртаг и Антоново и конкретно:

1. Във връзка възложеното и извършеното от МРРБ, приключило през 2023 г. Регионално прединвестиционно проучване (РПИП) за обособената територия, обслужвана от ВиК–Търговище ООД, да бъде предоставено копие на тези части от Регионално прединвестиционното проучване (РПИП) за обособената територия, които се отнасят за всички населени места в община Омуртаг.

2. Във връзка възложеното и извършеното от МРРБ, приключило през 2023 г. Регионално прединвестиционно проучване (РПИП) за обособената територия, обслужвана от ВиК -Търговище ООД, да бъде предоставено копие на тези части от Регионално прединвестиционното проучване (РПИП) за обособената територия, които се отнасят за всички населени места в община Антоново.

Заявлението е адресирано до министъра на регионалното развитие и благоустройството съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ, който орган е задължен субект за осигуряване на достъпа до обществена информация, съхранявана в институцията. В същото е посочено, че стойностите по договори, имената на юридически лица и физически лица (които са разходвали обществени средства), фирмите (вкл. фирмените БУЛСТАТ, фирмени контакти и адрес и пр.) и институциите, засегнати в тази информация са обект на обществена информация и интерес, по тях се разходват обществени средства, те засягат надделяващ обществен интерес и следва да бъдат предоставени също. За тях не се изисква искане за разрешение от трети лица.

Съгласно чл. 28, ал. 2 от ЗДОИ - в срока по ал. 1 органите по чл. 3 или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение. Не е налице основание за отмяна, поради липса на компетентност, на основание чл. 146, т. 1 от АПК, тъй като акта е издаден въз основа на предоставени правомощия за това със Заповед № РД-02-14-1581/29.08.2024г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството. С нея титуляра е определил по подадените заявления за достъп до обществена информация, решения за предоставяне или за отказ за предоставяне да се издава от директора на Дирекция „Правна“. При тези доказателства и с оглед законата възможност за делегиране на правомощия, оспорения акт е за отказ и издаден при наличие на териториална, материална и времева компетентност за издателя му.

Отказа е мотивиран с факта, че исканата информация попада в обхвата на чл. 13, ал. 2, т. 1 от Закона за достъп до обществена информация. Съгласно цитираната разпоредба, достъпът до служебна обществена информация се ограничава, когато тя съдържа информация за оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение. Регионалните прединвестиционни проучвания (РПИП) ще бъдат използвани, както за обосноваване на инвестиционните нужди за получаване от ВиК операторите на безвъзмездно финансиране за реконструкция и изграждане на нова ВиК инфраструктура от Европейските фондове, така и за планиране на общото развитието на ВиК отрасъла в дългосрочен план. РПИП са изработени в контекста на действащата към момента на изготвяне нормативна уредба и са елемент от общата визия за отрасъла.

Основателно е оплакването за постановяване на отказа в нарушения на законовите изисквания за формата и съдържанието му като административен акт. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени в Закона за достъп до обществена информация. Обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността

на задължените по закона субекти - чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Задължените да предоставят информация по ЗДОИ субекти са посочени в чл. 3, ал. 1 и 2 на закона. За субектите по чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ е регламентирано задължението да предоставят информация, която да е създадена в кръга на тяхната компетентност и да е налична.

Обществената информация, която отговаря на първото изискване е два вида - официална и служебна. В чл. 10 от ЗДОИ е посочено, че официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия. Служебната информация според чл. 11 от ЗДОИ е тази, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации. По правило достъпът до служебна обществена информация е свободен с изключение на случаите, изрично уредени с разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ, предвиждаща възможност за ограничаване на достъпа до такава информация, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение, а също и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи и предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях. В случая административния орган е мотивирал отказа си с чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, като е преценил, че исканата информация е служебна информация, поради което е отказал искания достъп. Съгласно цитираната разпоредба, достъпът до служебна обществена информация се ограничава, когато тя съдържа информация за оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение

В ЗДОИ законодателят е предвидил различни правни средства за достъп до информация с оглед на произход, съдържание и значение на информацията за правните субекти. Така ЗДОИ регламентира един от правните способности за упражняване на конституционното право на достъп до информация. Законът за достъп до обществена информация не е средство за получаване на всякаква информация от държавните органи.

Оспореният отказ е немотивиран.

Основанията за отказ за предоставяне на обществена информация са посочени в чл. 37 от ЗДОИ, като са предвидени и изключения, при които задължението за предоставяне остава, ако е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. Съгласно § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ надделяващ обществен интерес е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. До доказване на противното обществен интерес от разкриването се предполага, че е налице, когато информацията: а) дава възможност на гражданите да си съставят мнение и да участват в текущи дискусии; б) улеснява прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3, ал. 1,

относно вземаните от тях решения; в) гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите задължения от субектите по чл. 3; г) разкрива корупция и злоупотреба с власт, лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица; д) опровергава разпространена недостоверна информация, засягаща значими обществени интереси; е) е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект по чл. 3. Както бе посочено такъв интерес се предполага до доказване на противното в случаите на § 1, т. 5 от ДР на ЗДОИ и законодателят сам е приел, че в конкретна хипотеза, е налице надделяващ обществен интерес. С тази норма законодателят е създал оборима презумпция, че в тези случаи е налице надделяващ обществен интерес. Посочената презумпция има тази правна последица, че обръща тежестта на доказване - не заявителят, а органът следва да установи, че в конкретния случай не е налице надделяващ обществен интерес.

В случая органът не е изложил мотиви. Поради това липсата на мотиви на органа и съответно отсъствието на доводи, че не е налице хипотезата на надделяващ обществен интерес, водят до извод за незаконосъобразност на индивидуалния административен акт. За да е оборена презумпцията на надделяващ обществен интерес, е необходимо органът да е доказал, че общественият интерес от разкриването не е убедителен.

Поради липсата на мотиви в акта не може да се прецени спазването на материалния закон. Мотивите на административния акт представляват единство от фактическите и правни основания за издаването му, като наличието им в акта дава възможност на адресата да разбере волята на органа и да защити правата и интересите си пред съда, ако счита, че същите са нарушени.

Неприложима в случая е хипотезата на чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ за ограничаване на достъпа до служебна обществена информация, на каквото правно основание е постановен оспорения отказ. Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ може да бъде отказан достъп до обществена служебна информация, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение и представлява мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации. Смисълът на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ е, че той ограничава достъпа до служебна обществена информация когато тя е свързана с подготовката на актове на органите и няма самостоятелно значение, защото обществото може да си я набави от издадения акт от органа. В случая обаче обществената информация, достъп до която е заявен от жалбоподателката не може да бъде набавена от издадения въз основа на нея акт.

Посоченото ограничение на достъпа не е абсолютно, тъй като същото се преодолява при наличие на визираното в чл. 13, ал. 4 ЗДОИ условие, според което достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

По изложените съображения акта на органа следва да се отмени и преписката на основание чл. 173, ал. 2 АПК да се върне на същия орган за ново произнасяне при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона. При новото произнасяне по заявлението на жалбоподателката, органът следва да се съобрази като издаде мотивиран административен акт, с който да: предостави достъп или да изложи мотиви защо не е налице обществен интерес, или да обоснове мотивиран отказ, ако се касае за служебна информация.

С оглед липсата на претенция за разноски, съдът не присъжда такива.

Водим от това и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 от АПК, вр. чл. 40, ал. 3 ЗДОИ, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба от М. З. С., отказ обективиран в писмо на Министерството на регионалното развитие и благоустройството с изх. № 94-00-125-/1/03.12.2024г. на директора на Дирекция „Правна“.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно указанията по тълкуването и прилагането на закона.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.